

KLIMAATMAATREGELEN ZUIDWEST GRONINGEN

Waterschap Noorderzijlvest gaat in 2024 en 2025 het hoofdwatersysteem tussen het Paterswoldsemeer en het Hoendiep klimaatbestendig maken. Gemeente Groningen helpt daarbij door langs een groot deel van de watergangen te snoeien. Zo voorkomen we wateroverlast, nu en in de toekomst.

GOED VOORBEREID OP MEER REGEN

Het klimaat verandert. Er valt steeds vaker meer regen in korte tijd. Daarnaast kunnen we in de winter nu minder water vasthouden in het Paterswoldsemeer. Dit meer heeft sinds 2022 een vast waterpeil. Het is één van de Europese Kaderrichtlijn Water-maatregelen om de waterkwaliteit op het Paterswoldsemeer te verbeteren. We moeten het water dus sneller en vaker afvoeren. Daarvoor moet het watersysteem robuuster en klimaatbestendig gemaakt worden.

SNOEIEN EN BAGGEREN

De hoofdwatergangen zijn niet diep genoeg meer. Er is door de jaren heen een dikke sliblaag ontstaan door afspoeling van grond en vallend blad. De watergangen

worden daarom uitgediept. Dat gebeurt vooral door een baggerboot. Het is belangrijk dat de oevers vrij zijn van overhangende struiken en takken. Anders kan de baggerboot er niet langs. Door het snoeiwerk valt er straks ook minder blad in het water. De watergang slijbt daardoor minder snel weer dicht.

Perceleigenaren worden gevraagd om hun bomen en struiken langs de waterkant te snoeien. Een groot deel van de hoofdwatergang loopt door grond in bezit van de gemeente Groningen, zoals het Stadspark. De gemeente heeft het snoeiwerk daarom opgenomen in hun beheer- en onderhoudsplan voor 2024. Het plan is om het snoeiwerk voor 15 maart uit te voeren. Dan start namelijk het broedseizoen.

Er kan met een kraan vanaf de waterkant gebaggerd worden of vanaf het water per boot. Een groot deel van het hoofdwatersysteem zuidwest Groningen wordt per boot gebaggerd.

WAT IS BAGGEREN?

Bagger ontstaat door afgevallen bladeren, afgestorven waterplanten en afspoeling van grond uit de omgeving. Het ontstaan van bagger is een natuurlijk proces. Per jaar groeit de laag bagger 1 tot 3 centimeter. Als er te veel bagger ligt, stroomt het water slechter door. Daarnaast nemen de waterkwaliteit en het zuurstofgehalte af. Bij het baggeren verwijderen we deze sliblaag.

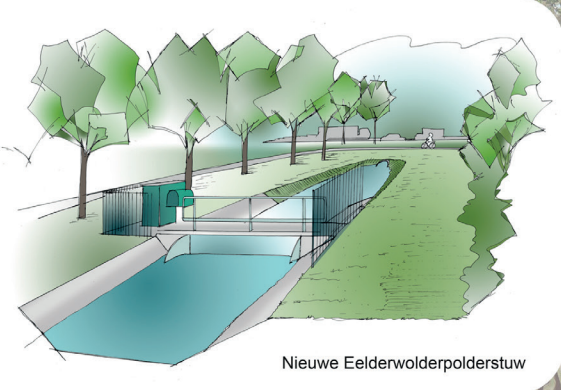
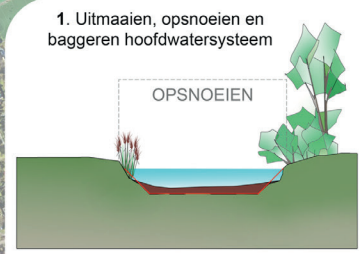
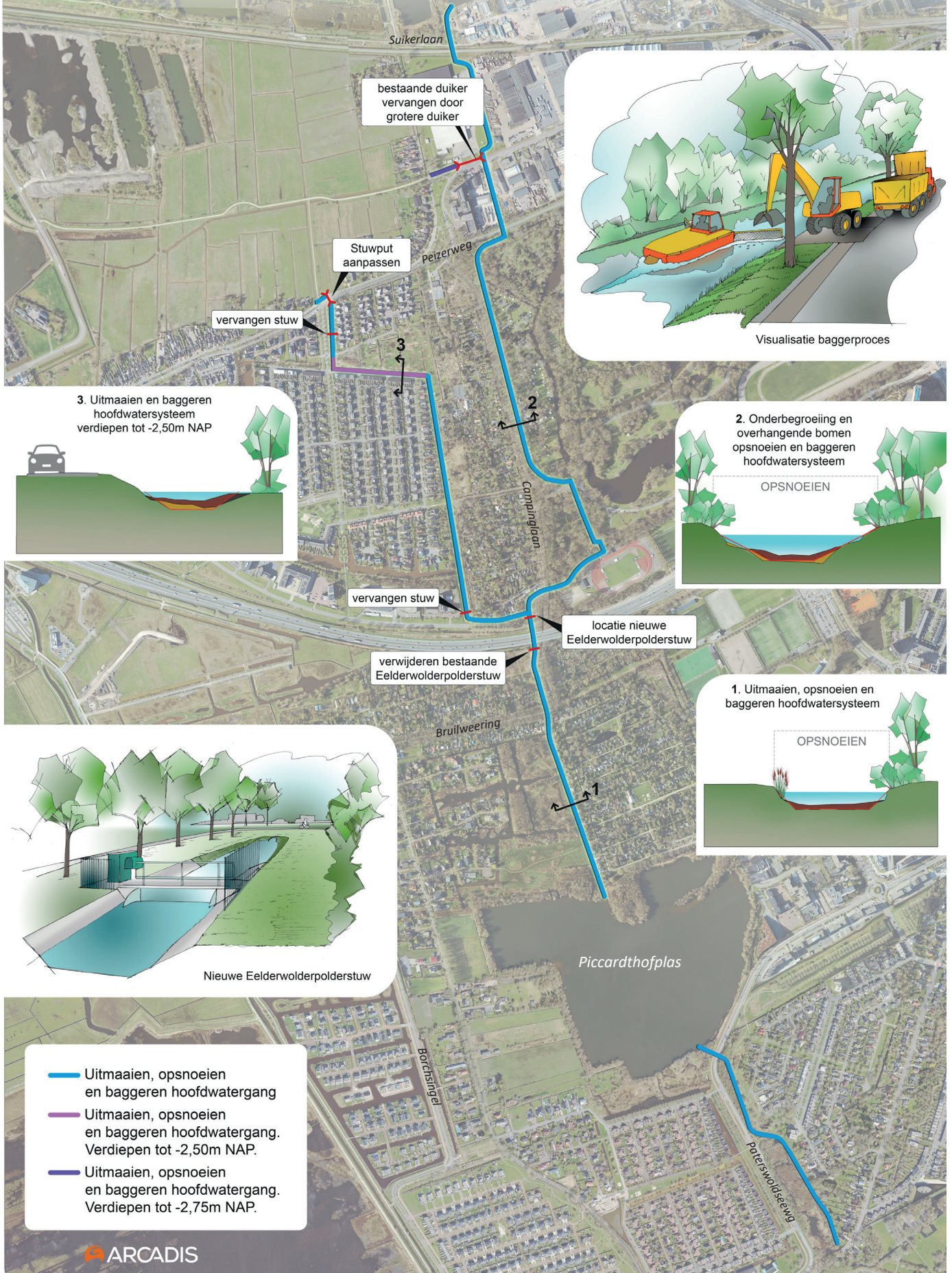

Gemeente en waterschap hebben samen gekeken wat er langs het traject gesnoeid moet worden om ruimte te maken voor de baggerboot en wat kan blijven stana. Daarbij is gezocht naar een goede balans tussen uitvoering van het werk en behoud van natuur.

Klimaatmaatregelen zuid-west Groningen

Maatregelen en onderhoud aan het hoofwatersysteem

- Uitmaaien, opsnoeien en baggeren hoofwatergang
- Uitmaaien, opsnoeien en baggeren hoofwatergang. Verdiepen tot -2,50m NAP.
- Uitmaaien, opsnoeien en baggeren hoofwatergang. Verdiepen tot -2,75m NAP.

Op de kaart is aangegeven welke watergangen we gaan baggeren en welke stuwen en duikers worden vervangen.

VERPLAATSEN STUW EN VERVANGEN STUWTJES EN DUIKER

Naast het baggeren verplaatst het waterschap ook de Eelderwolderpolderstuw. Deze ligt nu aan de zuidzijde van de A7, maar gaat naar de noordzijde van de A7. De stuw wordt breder en geautomatiseerd. Op deze manier kan er meer water worden afgevoerd en kan het waterschap de waterstand nog beter beheersen. Op de huidige locatie aan de zuidzijde is te weinig ruimte voor een bredere stuw. Daarom wordt deze verplaatst. Op de nieuwe locatie moet wel een aantal bomen worden gekapt. Ter compensatie plant het waterschap op een andere locatie weer nieuwe bomen terug.

Daarnaast worden twee kleine, verouderde stuwen vervangen en ook de duiker ter hoogte van de Peizerweg. Hier komt een grotere duiker te liggen zodat er meer water door heen kan.

Een duiker is een vaak kokervormige waterdoorgang, gelegen in een weg of dam.

In het traject ligt een aantal oude kleine stuwtjes die vervangen worden. Met behulp van stuwtjes regelen we het waterpeil.

GOED VOORBEREID AAN DE SLAG

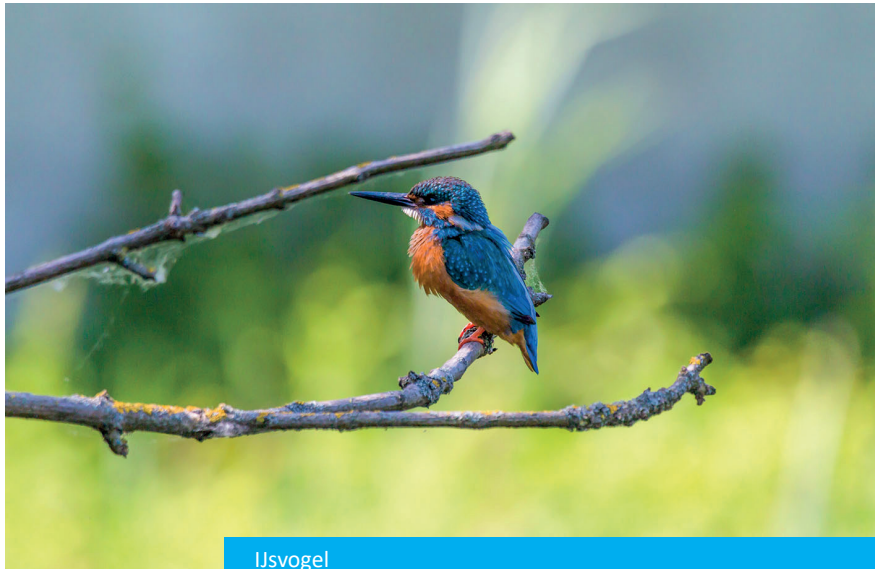
Voordat het werk uitgevoerd kan worden moet er veel gebeuren.

- Het waterschap heeft berekend hoeveel bagger moet worden verwijderd en hoe groot de nieuwe duiker moet zijn;
- Er zijn technische tekeningen gemaakt voor de stuwen;
- Er zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd. Bijvoorbeeld naar de waterbodempkwaliteit. Zo weten we waar de vrijgekomen bagger naar toe kan. Maar er is ook onderzocht of we in het werk geen 'niet gesprongen explosieven' tegenkomen of mogelijke archeologische vondsten;
- Er is zowel door het waterschap als door de gemeente een inventarisatie gemaakt van (bijzondere) planten en dieren. Zo wordt bepaald welke extra maatregelen er tijdens het werk genomen moeten worden om de planten en dieren te beschermen.
- Er wordt gekeken op welke plekken het bagger verzameld en afgevoerd kan worden. Daarbij wegen veiligheid en beperken van overlast zeker mee.
- De omgevingsvergunning van de vervanging van de stuwtjes en duiker en het verplaatsen van de Eelderwolderpolderstuw is aangevraagd;
- De gemeente Groningen heeft een kapvergunning aangevraagd voor het kappen van twee bomen die over de watergang heen hangen. Ter compensatie plant de gemeente weer twee nieuwe bomen terug in het Stadspark.

EXTRA AANDACHT VOOR ECOLOGIE

Zowel waterschap als gemeente werken volgens de Wet natuurbescherming. Voor het baggerwerk, het verplaatsen van de Eelderwolderpolderstuw en voor het snoeiwerk zijn ecologische verkenningen gedaan. Daarbij is gekeken welke dieren langs het traject leven zodat hier in de uitvoering rekening mee gehouden kan worden. De gemeente heeft op basis van dit onderzoek een speciaal werkprotocol laten maken, zodat de diersoorten weinig overlast van het werk hebben.

Bij het baggerwerk door het waterschap wordt volgens Gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen gewerkt. Het waterschap laat ook nog een soortgericht onderzoek uitvoeren naar de waterspitsmuis op een deel van het traject. En laat op de locatie van de nieuwe stuw de bomen staan waarin mogelijk vleermuizen huizen.

Ijsvogel

Bij het snoeien worden stukjes overgeslagen, zodat overhangende takken beschikbaar blijven voor de ijsvogel als uitvalsbasis om te jagen.

Egel

Waar erg dicht struikgewas wordt gesnoeid, wordt dit eerst op 20 cm hoogte gedaan in verband met de mogelijke aanwezigheid van egels.

MEER INFORMATIE OVER:

- het project 'klimaatmaatregelen zuidwest Groningen' is te vinden op: <https://paterswoldsemeer.noorderzijvest.nl/>
- baggeren is te vinden op: www.noorderzijvest.nl/baggeren-van-watergangen

HEEFT U VRAGEN OVER:

- baggeren en kunstwerken – Waterschap Noorderzijvest: <https://paterswoldsemeer.noorderzijvest.nl/> of 050 3048911
- snoeien – Gemeente Groningen: 14050